

**KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2020/2021****INFORMACJE OGÓLNE****1. Nazwa przedmiotu kształcenia****Opieka i edukacja zdrowotna w ranach przewlekłych i przetokach****2. Nazwa jednostki prowadzącej moduł**

Wydział Nauk o Zdrowiu, Zakład Pielęgniarstwa

**3. Grupa treści kształcenia**

Zaawansowana praktyka pielęgniarstwa

**4. Typ przedmiotu**

obowiązkowy

**5. Poziom studiów**

Studia drugiego stopnia

**6. Liczba punktów ECTS**

3

**7. Poziom przedmiotu**

zaawansowany

**8. Rok studiów, semestr**

II rok , semestr IV

**9. Liczba godzin w semestrze**

| Wyk. | Lab. | MCS* |   |   |   |   |
|------|------|------|---|---|---|---|
| 15   | 10   | 5    | - | - | - | - |

**10. Język wykładowy: polski****11. Wykładowca (wykładowcy)**

dr n. med. Diana Piaszczyk

**INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE****12. Wymagania wstępne**

Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii, podstaw pielęgniarstwa.

Podstawy opieki pielęgniarstwa, psychologii, socjologii, pedagogiki, promocji zdrowia i zdrowia publicznego.

Umiejętność organizacji pracy własnej i w zespole oraz umiejętność oceny własnych działań i ich interpretacji.

**13. Cele przedmiotu**

Poszerzenie wiedzy studentów w zakresie pielęgnacji ran, oparzeń, przetok.

Przygotowanie studentów do doboru sposobów leczenia i opatrywania ran.

Przygotowanie studentów do edukacji pacjenta i jego rodziny z raną i przetoką.

**14. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych**

Student, który zaliczył przedmiot:  
Zna i rozumie-

**Metody i warunki  
weryfikacji efektów  
uczenia**

**WIEDZA**

B.W38. metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację;

Test dopasowania  
odpowiedzi

B.W39. nowoczesne metody terapii i rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej;

Test dopasowania  
odpowiedzi

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| B.W40. zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Test dopasowania odpowiedzi |
| B.W41. zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | esej                        |
| B.W42. zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Test dopasowania odpowiedzi |
| B.W43. zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową oraz jego rodziny do samoobserwacji i samoopieki oraz zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji;                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | esej                        |
| <b>UMIEJĘTNOŚCI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                             |
| B.U40. oceniać i klasyfikować rany przewlekłe;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Test dopasowania odpowiedzi |
| B.U41. dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Test dopasowania odpowiedzi |
| B.U42. przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Esej,                       |
| B.U43. stosować nowoczesne techniki pielęgnacji przetok jelitowych i moczowych;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Test dopasowania odpowiedzi |
| B.U44. przygotowywać pacjenta ze stomią do samoopieki i zapewniać doradztwo w doborze sprzętu stomijnego;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | esej                        |
| <b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                             |
| 1) dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;<br>2) formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;<br>3) okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową<br>5) ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne; | Obserwacja,                 |
| <b>15. Treści programowe</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                             |
| <b>Forma zajęć - wykłady</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                             |
| 1. Rodzaje ran i zasady badania rany.<br>2. Zakażenie ran i biofilm.<br>2. Zmiany skórne w cukrzycy.<br>4. Zasady leczenia ran.<br>3. Przetoki jelitowe i moczowe – epidemiologia, rodzaje, objawy powikłań.<br>4. Jakość życia pacjentów z raną przewlekłą i przetoką – rola edukacyjna pielęgniarki.                                                                                                                                                                                     |                             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Forma zajęć – ćwiczenia – kształtujące umiejętności praktyczne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                          |
| 1. Odleżyny, owrzodzenia, oparzenia – charakterystyka ran, zasady leczenia i profilaktyka.<br>2. Zespół stopy cukrzycowej – charakterystyka, zasady leczenia i profilaktyka.<br>3. Zasady doboru i rodzaje opatrunków.<br>2. Znaczenie żywienia pacjenta w prawidłowym leczeniu ran i przetok.<br>3. Edukacja rodziny i pacjenta na temat profilaktyki powikłań ran.<br>4. Przygotowanie chorego do wyłonienia stomii i pielęgnowanie po zabiegu. |                                                          |
| Forma zajęć – ćwiczenia w Monoprofilowym Centrum Symulacji (MCS) <ol style="list-style-type: none"> <li>Procedura wymiany worka stomijnego</li> <li>Edukacja rodziny chorego z raną przewlekłą/stomią w zakresie pielęgnacji</li> </ol>                                                                                                                                                                                                           |                                                          |
| <b>16. Narzędzia/metody dydaktyczne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                          |
| 1. Metoda podająca – wykład<br>2. Metody praktyczne – ćwiczenia, MCS<br>3. Metoda problemowa – dyskusja, film<br>4. Metoda aktywizujące; metoda przypadków<br>5. Metody problemowe i aktywizujące ; samokształcenia kierowane                                                                                                                                                                                                                     |                                                          |
| <b>17. Sposoby oceny (F – formująca; P – podsumowująca)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                          |
| Wykłady (P) - test dopasowania odpowiedzi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                          |
| Ćwiczenia (F/P) – test dopasowania odpowiedzi, praca na zajęciach, zaliczenia częściowe/pisemne/esej – metoda przypadków                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                          |
| Zajęcia w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej - formułowanie informacji zwrotnej, sprawozdanie, raport – metoda przypadku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                          |
| <b>18. Obciążenia pracą studenta</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                          |
| <b>forma aktywności</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</b> |
| Godziny kontaktowe z nauczycielem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 30                                                       |
| Przygotowanie studenta do zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 60                                                       |
| SUMA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 90                                                       |
| SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 3                                                        |
| <b>19. Literatura podstawowa i uzupełniająca</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                          |
| <b>Literatura podstawowa:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                          |
| 1. Czerkawska-Paczek B. Egzamin magisterki z pielęgniarstwa. Repetytorium z zakresu wiedzy. Edra Urban&Partner Wrocław 2016.<br>2. Grey J.E., Harding K.G.: Leczenie ran w praktyce. PZWL, Warszawa, 2019.<br>3. Banasiewicz T., Krokowicz P., Szczepkowski M.: Stomia, prawidłowe postępowanie chirurgiczne i pielęgnacja. TerMedia, Poznań, 2017.<br>4. Strużyna J. Wczesne leczenie oparzeń PZWL, Warszawa 2006.                               |                                                          |

5. Krasowski G., Kruk M.: Leczenie odleżyn i ran przewlekłych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
6. Jawień A., Szewczyk T.M.: Leczenie ran przewlekłych; Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 2019
7. Brongel L., Duda K.: Mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016
7. Głuszek S.: Chirurgia: podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu /Wydawnictwo "Czelej", Lublin 2015.
8. Joseph E. Grey, Keith G. Harding.: Leczenie ran w praktyce Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019
9. Wytyczne postępowania miejscowego w ranach niezakażonych, zagrożonych infekcją oraz zakażonych □ przegląd dostępnych substancji przeciwdrobnoustrojowych stosowanych w leczeniu ran. zalecenia polskiego towarzystwa leczenia ran  
<https://ptlr.org/wp-content/uploads/2020/09/Konsensus-Antyseptyka.pdf>
10. Higiena rany [http://woundhygiene.com/media/102kwt5x/konsensus\\_higiena\\_rany.pdf](http://woundhygiene.com/media/102kwt5x/konsensus_higiena_rany.pdf)
11. Postępowanie-z-chorym-z-zespołem-stopy-cukrzycowej-wytyczne-Polskiego-Towarzystwa-Leczenia-Ran-2021 <https://www.termedia.pl/-czesc-1>,

#### **Literatura uzupełniająca:**

1. Probst S., Wound Care Nursing ELSEVIER HEALTH SCIENCES, 2020.
2. Coleman K., Neilsen G., Wound Care, 1st Edition A practical guide for maintaining skin integrity. Elsevier Health Europe 2020.
3. Szewczyk M.(koordynator zaleceń): Zalecenia profilaktyki i leczenia odleżyn. Leczenie Ran 2010; 7 (3-4): 79-106.
4. Jawień A., Szewczyk M. (red.): Kliniczne i pielęgnacyjne aspekty opieki nad chorym z owrzodzeniem żylnym. Termedia, Warszawa 2008.

#### **Czasopisma:**

Magazyn Pielęgniarki i Położnej.

Pielęgniarstwo chirurgiczne i angiologiczne

Leczenie Ran

#### **20. Formy oceny - szczegóły**

##### **Ocena osiągnięcia założonych efektów uczenia w zakresie wiedzy;**

**Kryteria oceny wiadomości, (skala ocen - b. dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostateczny, niedostateczny)**

1. **Bardzo dobry**- opanowanie całego materiału, przedstawianie wiedzy w logiczny układ, właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi. Posługuje się poprawnym językiem, stylem i terminologią naukową.

2. **Dobry plus** - opanowanie całego materiału, wiązanie wiedzy w logiczną całość, wyjaśnianie zależności pomiędzy zachodzącymi zjawiskami, odwoływanie się do praktyki z niewielkim ukierunkowaniem nauczyciela. Posługiwanie się terminologią medyczną.
3. **Dobry** - Opanowanie materiału programowego, wiązanie wiedzy w logiczną całość, rozumienie uogólnień i związków między nimi, stosowanie wiedzy teoretycznej i praktycznej z pomocą nauczyciela. Posługiwanie się poprawnym językiem i terminologią naukową.
4. **Dostateczny plus** - opanowanie materiału programowego, wykazywanie związków logicznego powiązania między zjawiskami z pomocą nauczyciela. Wykorzystanie wiedzy teoretycznej w praktyce po ukierunkowaniu przez nauczyciela. Język poprawny. Posługiwanie się terminologią medyczną.
5. **Dostateczny** - opanowanie treści programowych w zakresie podstawowym, trudności w łączeniu ich w logiczną całość. Wykorzystanie wiedzy teoretycznej w praktyce przy pomocy nauczyciela.  
  
Język potoczny, styl nieporadny.
6. **Niedostateczny** – brak wiadomości programowych, brak rozumienia uogólnień, umiejętności wyjaśniania zjawisk i zależności między nimi, liczne i poważne błędy, styl nieporadny, trudności w formułowaniu odpowiedzi.

**Sprawdzian wiadomości pisemny** – obejmuje pytania zamknięte, półotwarte i otwarte o rozszerzonej odpowiedzi. Za pełną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt za niepełną 0,5 pkt.

Oceny; dostateczna – 51-60%; 61-70% dostateczny plus; 71-80% -dobry; 81-90% dobry plus; 91-100% bardzo dobry.

**Test wiadomości** kolokwium pisemne ostateczne.

Test składa się z 60 pytań;(47 pytań jednokrotnego wyboru; 3 pytań półotwartych wymagających krótkiego uzupełnienia podanych treści; 10 pytań otwartych, na które student musi odpowiedzieć samodzielnie). Za pytania zamknięte można otrzymać 1 pkt, a za półotwarte i otwarte 2 pkt. Łącznie maksymalnie za test student może otrzymać 73 pkt.

Oceny; dostateczna – 51-60%; 61-70% dostateczny plus; 71-80% -dobry; 81-90% dobry plus; 91-100% bardzo dobry.

### **Formy i warunki zaliczenia przedmiotu;**

Przedmiot kończy się zaliczeniem pisemnym na koniec II semestru.

Warunki zaliczenia przedmiotu i dopuszczenie do egzaminu;

**wyklady;** kolokwium pisemne po II semestrze.

**ćwiczenia:** obecności, pozytywne oceny z zaliczeń cząstkowych, praca/aktywność na zajęciach

**Kryteria oceny umiejętności praktycznych i postawy w czasie zajęć w;**

Pracowniach Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej;

Z zakresu wiedzy;

- zna sprzęt wysokiej wierności, pośredniej i niskiej wierności,
- zna zasady konstruowania informacji zwrotnej opartej o opis, analizę i implementację,
- rozumie znaczenie umiejętności miękkich do prawidłowej pracy w zespole oraz wpływu na zapobieganie zdarzeniom niepożądanym w medycynie,

W zakresie umiejętności ;

- właściwie używać sprzęt podczas zajęć,
- umie skonstruować zaawansowaną informację zwrotną w oparciu opis, analizę i implementację,
- umie świadomie wykorzystywać wiedzę teoretyczną i praktyczną,

**W zakresie kompetencji społecznych;**

- współpracuje w grupie, bierze odpowiedzialność za podjęte działania,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat umiejętności miękkich w pracy w zespole,
- świadomy konieczności ciągłego uzupełniania wiedzy i umiejętności.

Ocenianie ciągle poprzez informacje zwrotne na podstawie podejmowanych działań, i debrefingu.

**21. Inne przydatne informacje o przedmiocie**

1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji
2. Zajęcia odbywać się będą w ABNS w Białej Podlaskiej
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem

**\*\*** Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia **oraz konsultacje**

MCS\* - zajęcia w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej